

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Et Primo De his Quae Fiunt In Infimo per alleviationem ab habita pressura.
Paraphrasis Quinta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

¶ si sunt, & sicut aurum, & argentum in igne probatum septuplum, tanquam participes amicitia Dei, & gratia modi operandi supernaturaliter & perfusi, ad sequentem statum vnionis transire poterunt: Vbi ad oculum cognoscent, quod sedentibus in tenebris, & umbra

a Vr inf. decis. 2. a 10.

mortis; transactæ priuationis; lux magna doni supernaturalis scientiæ, orta sit eis. quodque in paucis vexati, in multis bene disponentur, pro vt latius constabit ex sequentibus.

(***)

P R A X I S
 STATVS VNIONIS MYSTICÆ
 ET PRIMO

DE IIS QVÆ FIUNT IN INFIMO
 PER ALLEVIATIONEM AB HABITA PRESSVRA.
 PARAPHRASIS QVINTA.

Qua est ista quæ progreditur, pulchra vt luna. b pulchram, vt lunam, appellat piam animam, ac si diceret, illa quæ prius scilicet in statu priuationis, tanquam aurora progrediebatur, magis ardorem amoris depurantis, quam lumen actiuitatis spiritus præferebat; nunc scilicet in statu vnionis, pulchra vt Luna constituitur, quando serenatur, & ab illa duntaxat parte, qua soli obijcitur, lumen recipit, quod vti fiat, secundum quod status vnionis non summa; sed minima modi supernaturaliter operandi continet, iam dicendum est interea verò præordinata, & accurata operatione, ac maiori in charitate radicatione, ad exercitium actus, hoc loco mysticum remittimus ad praxin formationis operationum, seu verborum mysticorum (sine qua quidem praxi actualem cum Deo vnionem, aut incipere, aut continuare stylo ordinario impossibile est) vt

illius

b Cant. 6. c Paraph. 5. 7. & 8. d Inf. Paraph. 6.

illius vsu conformiter ad suum statum vnionis, prout ille incipit, proficit, & perficitur, ac secundum notabiliores vicissitudines (paraphrastice descriptas) cooperari addiscat: praesertim cum ad mediam regionem status vnionis pertigerit; hic autem consequenter ponitur,

I. Breuis deductio eorum quae eueniunt in praxi toto statu vnionis durante.

II. Propria operatio, quamdiu anima in infimo vnionis versatur, est transitus in libertatem spiritus per susurrium mysticum.

III. A fundo obscure ponderoso oportet se expedire; sed non ab essentiali interna quiete.

IV. Non amplius procedere potest mysticus vt primum operans.

V. Alleuatio quae fit versus spiritum licet augeatur, eius tamen fructio adhuc improporcionata est.

VI. Nisi appetitus fruendi alleuietur secundum spiritum, facile contingit relapsus ad radium fundi.

VII. Circa regionem spiritus aduertitur lumen mysticum.

ARTICVLVS PRIMVS.

Breuis deductio eorum quae eueniunt in praxi toto statu vnionis durante.

Fili hominis putasne viuent a ossa ista, & dixi, Domine Deus tu nosti. & dixit ad me, vaticinare de ossibus istis. & dices eis, ossa arida audite verbum Domini: haec dicit Dominus Deus ossibus his. ecce ego introducam in vos spiritum, & viuetis. & dabo super vos nervos, & succrescere faciam super vos carnes, & superextendam in vobis cutem, & dabo vobis spiritum, & viuetis. Ac si diceret, o pia anima, sicut propter ossum nimiam nuditatem, ariditatem, & dissipationem, impossibile videtur, vt reuiuiscere possint, & in ordinem priorem componi, nervis, & carnibus reuerriri, ac spiritum, integramq; vitam recipere; ita quoq; vsu venire solet apud animam piam in statu priuationis, vsq;

a Ezech. 37.

ad medullas ossium, & paulo minus quam ex toto consumptam, ita vt ipsamet vltiorem progressum sibi impossibilem imaginaretur, donec in hoc statu vnionis, paulatim spe interioris perceptionis erigatur, lumen, & amorem suscipiat, & a spiritu diuino in pedes erecta, stet fortior, ac cum lobo nouissimis suis magis quam principio eius benedicatur; cum eo tamen, vt sicut luna, in initio dum crescit, videri non potest, eo quod luminis nihil recipiat, quousq; aliquantulum, & quidem ex obliquo soli opponatur; ita quoq; in initio status vnionis pia anima modicum accipiat, quamuis enim per gratiam mysticam modi supernaturalis, & inhabitantem spiritum diuinum renata sit, & luminis diuini capax; hoc ipsum tamen nondum apparet, nisi cum in initio

Z 3

pat-

paulatim ab habitis tenebris quasi cæcutiens, vidit nonnihil luminis; in medio autem, & progressu tanquam luna crescens, in lumine proficit; in fine verò, cum ad plenum, ac summum vnionis pertigerit, toto se luminosa fit: cum eo tamen etiam, vt licet luminosa cum luna efficiatur, hoc nihilominus non fiat ita perfectè, quin tenebrarum aliquas referuet maculas, & tempore suo iterum ordinatè decrescat, & accrescat.

Et idè etiam pia anima toto statu vnionis durante, non omnino à relapsu ad soleitatem, & carentiam proprii spiritus, expediri potest. donum enim intellectus (quod in statu vnionis mysticus consequitur) iudicium tantum perficit per simplicem perceptionem veritatis, cum sit habitus principiorū, & capax redditur, vt ad intima eorum penetret, quæ in spiritu videntur, & dicuntur, vtq; rationibus æternis, & conspiciendis, & consulendis inhereat: non tamen ea efficacia, & amoris abundantia, quæ in vires inferiores tam copiosè redundet, vt interruptionem bene afficietia, & carentiam eius, seu spiritus proprii soleitatem non incurrat. & hoc ipsum etiam quando in summo status vnionis fuerit; sicut & à sua plenitudine luna deficit: quoadusq; in statu Transformationis, tota pellucida ex dono habitus supernaturalis sapientia, ad instar solis luceat in virtute sua, non habens maculam; aut luminis, aut dilectionis adæquatè deficientiam. sicut ergò post aliquam interioritatem acquisitam per status meditationis, & aspirationis;

a Psal. 36. b Job. 4.

in statu contemplationis pro prima eleuatione, & quæ naturali modo operandi contingebat, ante hanc priuationem rigorosam ad superiora conscenderat: in statu autem priuationis, vsque ad infima quæque descenderat. ita modo ab inordinato amore depurata, de nouo in hoc statu vnionis eleuari incipit; ita vt totus status vnionis sit, primus ascensus modi supernaturalis, in quo ab infimis per media ad summum tandem procedit. interea verò o pia anima, quamdiu in infimo status vnionis versaris, & quoadusque in spiritu viuens educat a quasi lumen iustitiam tuam, & iudicium tuum tanquam meridiem, subdita esto Domino, & ora cum iam verò dictis ijs, quæ in communi fiunt, ad specialia descendendum erit,

Propria operatio, quam diu anima in infimo vnionis versatur, est transitus in libertatem spiritus per susurrum mysticum.

ARTICVLVS SECVNDVS.

AD me dictum est verbum b absconditum, & quasi furtiuè suscepit auris mea venas susurrj eius. Ac si diceret, o pia anima, vt cognoscere possis interiorem præsentem tuam constitutionem, recogites velim infirmum aliquem graui morbo annis aliquot laborantem, & tandem ita viribus destitutum, vt nullum vsum sui corporis amplius habeat; sed tantum in eo adhuc se viuere ita sentiat; vt tamen se sanandum vix credat. vnde si medicus illi spem conualescentia dederit, tum profectò quasi verbum

verbum absconditum ei dicit, & quasi furtivè suscipit auris illius venas susurrarij eius; dum quasi à longè, & remotissimè adstantis medici vocem audire, nimis tamen quam procul à promissa sanitate distungi videtur, de sanitate adhuc nihil, de infirmitate autem totum sentiens, nihilominus tamen spes sanitatis datæ, in auribus, & intima cogitatione infirmi susurrat, & cogitare de conualescentia facit, ac in spem, contra spem, se erigere cogit, ita vt licet impossibilis videatur; quod tamen dictum est verbum sanitatis susurrat, nec quiescit, quin memoriæ se ingerat, & ita absconditum se esse ostendat; vt tamen vocem aliquam edat, & sanitatis cupiditatem adferat.

Ita prorsus contingere solet piæ animæ, quæ ex statu privationis, & amore diuinitus depurato reuiuiscere incipit; recenti liquefactione adhuc mollis, delicata, & ad maiestatis diuinæ consortium longè adhuc impar. & idèd tanquam propria operatio, [susurrium occulti verbi Dei; est ipsa loquutio inspirationis internæ: qui enim susurrat occultè loquitur, & vocem non exprimit, sed imitatur. quum ergò se omnipotens Deus per rimas contemplationis indicat, nequaquam nobis loquitur; sed susurrat; quia etsi se plenè non intimat; quiddam tamen de se humanæ menti manifestat.] licet ergò Benignissimus Deus nondum se plenè intimet; cum eo tamen quantumcunque modicum sit quod manifestat, essentiali

pace, & humili consensu acceptet, & viscerosis desiderijs dulcia susurraria, & collaudes frequentare incipiat cum dilecto; ita tamen, vt licet interea quasi prophetante interioritate fiat sonitus, & commotio susurrarij diuini, accedantque ossa ad ossa, & vnumquodque ad iuncturam suam per meliorem indies ordinationem ac pacem, ascendantque super ossa nerui, & carnes, & cutis deluper; quo ita paulatim disponatur ad suscipiendam amoris vnitiui bene-afficientiam; spiritum tamen nondum habeat; neque intellectus operationes tolerare possit; quousq; ad mediam regionè ascenderit, ea quæ de operationibus spiritus proprij tractata b sunt consequatur. hinc etiam aliquamdiu finita priuatione, circa fundum, (sicut à carcere liber quidem, tamen adhuc recenti memoria adstante) gyrat, & mala perpeffa recogitat. sicut enim nemo repente fit summus, sic neque ab infimis ad media illicò; sed ordinato progressu mouetur, priusquam se exuat stola luctus, & vexationis, quæ sola dedit intellectum luminis mystici, ad spiritus libertatem, & decorem, quem præparauit Dominus his qui diligunt illum. quod etiam contingit apud illos, qui diuino lumine illicò, perfusi, singulariter gratiæ mysticæ modi supernaturalis infusionem perceperunt: Viuacitas enim talis infusionis non diu durat. & idèd etiam primaria actio, circa quam vtiliter in initio vnionis versatur, est vt ab habita pressura sese

expe-

a S. Greg. lib. 5. moral. cap. 20. b Paraph. 7.

expediat, & in spiritus libertatem transeat, discatque intimè, & subtiliter de Deo sentire. sentire, inquam; magis enim secundum motus voluntatis, quam intellectus hic procedit. si quæ tamen pia anima ex illis, quæ status privationis mutationem, cum singulari gratiæ infusione, & gaudio senserit, in spiritus libertatem simul deducatur; nec amplius opus habeat à perpessa pressura sese expedire: relictis hisce quæ hic in initio habentur, ad ea quæ in medio dicuntur transeat. qui enim amabilioris naturæ sunt, & ingenij facilitate pollent, licet alioqui illiterati sint, facile à perpessa privatione sese expediunt; præsertim si mutationem sui status, cum notabili, & subita illustratione accipiant. iam verò consequenter particularia inferioris regionis status unionis, accuratius tractabimus.

A fundo obscure ponderoso oportet se expedire: sed non ab essentiali interna quiete.

ARTICVLVS TERTIVS.

Bonum est a præstolari cum silentio salutare Dei. Ac si diceret, ô pia anima, quæ adhuc non nisi in centro, & fundo amoris erga Deum sanata, & benè ordinata es, ac quam facilè, & libenter in temetipsa sub collecto gustu habitus; cum intellectus operationes adhuc impares, & peregrinæ admodum appareant: scias velim uti-

lissimum, & hoc loco maximè proprium esse, præstolari cum silentio salutare Dei; dummodo hoc ipsum ita silentiosè vt non otiosè, & taliter qualiter, aut in ponderoso fundo, obscure fiat. quod tunc facillimè contingit, quando pia anima aut gustum, quem ex infusione intensioris gratiæ percipit, nimis diu retinere, & quasi violenter constringere satagit. tum enim potentias spiritus quodammodo suffocat, & extra actionem boni constituit, aut quando ita præstolari vult salutare Dei, vt nil interea agat, nudè expectans, vt Deus ex seipso, & solus operetur (quod quidem huius *b* loci non est) & sic otio exposita, facilè tædium ex interna incarceratione, & quasuis obuias distractiones, noxia sue representationes, ac stimulos incurrit.

Debet ergò pia anima gustum consortij diuinæ naturæ, quem vitaliter in ipsam voluntatem ex animæ essentia fluere percipit; silentiosè admodum in omnes vires (quantum fieri poterit) libenter, vt effluat, permittere, nec villo modo pertinaciter velle retinere; sed cum intima illa dilectionis benè afficientia, quodammodo obscura, crassa, tepida effecta fuerit, nouo, & interioritati conformi silentio, iterum humili, & reuerentiali subtilitate, ad consortium diuinæ naturæ in voluntate radicatum sese conuertere, ac modeste, quod concessum fuerit, exurgere, aspicere, coque oblectari, semperque oculum

atten-

^a Lamont. c. 3. ^b Sed inf. Dec. 6. n. 15.

attentionis intrò renouare. cum autem eiusmodi gustus defecerit, hoc ipsum humiliter sustinere, & alium effluxum vitalem patienter ita quidem præstolari; vt tamen frequenter, & ordinaria praxi attentionem renouet, audiaturque si quid intus Dominus susurrerit. & tum quidem ita à fundo obscure ponderoso sese expediet; vt tamen essentialem, & realiter infusam quietem cordis non dimittat; sed illam renouando foueat. & hisce quidem diligenter obseruatis, nouo modo interius operandum esse, notabiliter ex sequentium praxi constabit.

*Non amplius procedere potest mysticus
vt primum operans.*

ARTICVLVS QVARTVS.

Nunc filij Dei sumus a & nondum apparuit quod erimus. ac si diceret, o pia anima, quamuis gratiam modi supernaturalis à Deo consecuta sis; hoc ipsum tamen nondum potes aperte experiri. sicut enim arbor prius firmam radicem figat oportet, antequam florere possit, & fructus proferre; ita quoque in ipsa animæ essentia, (quæ ex originali peccato vitiata, & tum intellectu, tum appetitu facile à Deo, vt à prima veritate, & summo bono, ad aliud impertinens mouetur) magis magisque radicari, & deinde diuinæ naturæ consortium, per prius in voluntatem, dein intellectum effluere habet,

antequam viuaci perceptione ad alias potentias, & totam hominis circumferentiam diffundi possit. & ideo nondum apparet gloria filia regis ab intus, & modus operandi vt primum non operans, seu Deo se vniens; id est, non sicut in aliud ad extra, & obiectum à se distinctum tendens, prout in statibus meditationis, adspirationis, & contemplationis fieri consuevit: sed vt in seipsa manens, & operans, & vnum ex vtroque, Deo scilicet, & se coniungens.

Cæterum propter varia etiam accidentia sæpè non apparet, vitalis illa bene-afficientia, quæ in voluntatem fluere habet; vt indè species, imago, seu similitudo quædam ad operationem mysticam necessaria, fabricetur. vt (verbi gratia) si quis cum his absconditis, vacare deberet intellectuali studio, vt puta lecturæ, aut officio concionis, intense, & ordinariè se applicare: vel si annos adolescentiæ, & virilis ætatis in interiori homine hucusque produxisset, nondum vinculo matrimonij constrictus, aut iugo Christi subiectus, in propria libertate degeret; & modò ad sæculi honesta commoda, modò ad religionis statum inclinans: vtroque autem dubijs, & anxietatibus vallatus. vel, si quis practici huius ordinis ignarus, tenues hoscè operandi modos non inueniret, velletque vt primum operans, in aliud à se distinctum propria operatione tendere; cum magis in iugilandum esset, vt sese in suo interiori

Aa

vita-

vitali aliquo affici indueret, in eoque seipsum dilaret; licet modò prius incipiat supernaturali modo consortium diuinæ naturæ imbibere; vt dein paulatim superioribus potentijs, & toti circumferentiæ communicetur.

Sicut ergò caueri debet, ne quis in præsentî statu per discursum, aut vt in aliud extra se, & distinctum à se procedat: ita quoque paulatim obseruari debet, Deum per gratiam mysticam (pro vt ex essentia animæ ipsam voluntatem consortio diuinæ naturæ benè afficit,) impostero esse, vt primum operans, & vitale suæ diuinitatis gustum primò præbens, vt dein pia anima sua operatione cooperetur, speciesque ad exercitium actus *a* producat. & hic est modus essentialis, vel essentialiter operandi, de quo apud mysticos Scriptores tam frequens est mentio. secundum quem, quando non tantum hoc loco; sed etiam toto ascensu status vnionis, vitali gustu in voluntate prius non afficitur, nec illam per operationes internas, conatusque excitare potuerit: tum toto suo esse, habere, & sentire, essentialem quandam submissionem ad Deum continet, & humiliter ferat; quod licet pia anima admissa sit hæres amicitia Dei, ab illa tamen relabatur; aut præsertim hoc loco, illius vsum notabilem non habeat; benè contenta, quod paulatim ab habita pressura respiret, & in alleuiationem spiritus, ac nomam ad instar cæli cuiusdam regionem, sese eleuet. sicut enim hæres quanto

tempore paruulus est, sub tutoribus, & actoribus est, cum sit Dominus omnium, vsq; ad præfinitum tempus à Patre, vsu, & dominio bonorum suorum ad libitum, adhuc carens: sic quoque in pia anima vitalis gustus, & consortium diuinæ naturæ, ex centro seu animæ essentia (in qua gratia, quæ est vita æterna, residet) ad circumferentiam modicè fluet. ita, vt vel maximè idè nondum tam facillè, & frequenter species vitales elicere possit, cum ipse gustus, ex quo species etiam inaduertenter, per intellectum agentem fabricantur, adhuc valdè tenuis sit. quam subtilis ergò operatio hic sit necessaria, consequenter dicemus,

Alleuiatio qua fit versus spiritum licet augeatur, eius tamen fruitio adhuc improporcionata est.

ARTICVLVS QVINTVS.

Vidi cælos, *b* & ecce non erat lux in eis. ac si diceret; ô pia anima, qui de nocte cælum intuetur, quando nec luna, nec stellæ in custodijs suis dant lumen suum; is quidem maximam conspiciet amplitudinem, & spatiosissimam vacuitatem, vt luminis quidem receptaculum, & locum, non autem vt ipsum lumen: ita quoque interiora hoc loco aspicienda erunt, in eisque spiritus alleuiatio quidem aduertenda, & ad superiora erigenda; non tamen illa satisfactione, vt in voluntate notabilem aliquam fruitionem, & bene-affici subse-

qua-

a vt inf. paraph. 6. *b* Jerem. 4.

quatur. hoc enim adhuc fieri non potest, sicut nec debet. frequenter enim toto statu vnionis aliquid videtur prius, quã id quod videtur assequi liceat. sicut oculus subito, & procul conspici pulchram regionem; cui tamen ipse qui videt, nondum præsens est, vt in ea quiescere, & bonis eius frui, possit.

Sicut ergo primum, quod post perpeffam pressuram, & illam priuationis rigiditatem contingit, est alleuiatio à nimia fundi, & interioritatis captiuitate: ita etiam primum, quod anima consequitur versus spiritum, & ad hoc, vt vnum cum Deo fieri, & nouo modo, seu absque discursu, & vsu phantasmatum, (prout rerum sensibilibium, seu materialium sunt imagines) operari possit; est visus ad superiora se erigens; non tamen adhuc proportionatam fruitionem continens. & idè pia anima debet humillima in Deum tendentia, superiora sua tanquam cælum, cui lux nondum inest, intueri, nec maiorem fruitionem velle extorquere, quam illa sit, quæ ex notitia sequetur; quod scilicet in alleuiatione erga spiritum quidem crescere, & ampliari sentiat; nondum tamen inibi realem permanentiam, & vitæ respiraculum obtineat; interea semper pro exercitio actus, diuini non tantum boni, quod per modum fundi habetur; sed etiam diuini pulchri, cuius lumen versus spiritum videtur memoriam renouando. vt autem efficaciter hæc practicentur, in sequentibus, fundi inclusionem reijcimus, & ad spiritus alleuiationes deducimus,

a Cant. 3.

Nisi appetitus fruendi alleuietur secundum spiritum, facile contingit relapsus ad tedium fundi.

ARTICVLVS SEXTVS.

Qua est ista qua ascendit per desertum sicut virgula fumi, ex aromatis a myrrha, & thuris, & vniuersi pulueris pigmentarij. ac si diceret: O pia anima, adhuc desertum quoddam est ita Deo vniri; vt tamen non integrè illiceat vnum per amorem fieri. vnde etiam adhuc nigra per tot internas mortes, tanquam vniuersi pulueris pigmentarij massa, omnium primum accendi incipis, & sicut virgula fumi in altum ascendis; in tota quidem interioritatis tuæ massa nigredinem habens, & lumine spiritus adhuc carens: ita tamen, vt simul ignem habeas, & leuiorem ad Deum tendentiam. qui quidem ignis dum obscure ardet, ipsam massam, & pondus obscuri, ac tædiosi fundi in tenuem, beneq; olentem fumum, diuinæque naturæ consortium, & vnitatem absument, & in aërem, ac spiritualement dilectionem alleuiat; dein inuisibili subtilitate odoratum, seu occultissimam spiritus capacitatem perfundens.

Debet ergo, ô pia anima, appetitus fruitionis, non in massa illa inferiori, & nigra, ac nocturna obscuritate foueri, sed per appetitum ad primum, & summum bonum alleuiati: sicut fit, quando ignis massam optimi odoris, sua actiui-

A a 2

tate,

rate, & à pondere, per fumi subtilitatem, & à nigredine per ignis candorem liberat. secus enim id quod spirituale est, & ad spiritum erigi debet, facile ad pondus fundi obscuri trahitur, ibidemque miserè incarceratur. in quam quidem fundi obscuritatem (ob incolatus sui inibi prolongationem) se inclinari, & frequenter dilapsam se inueniet pia anima, dummodo hunc defectum corrigere studuerit. mirabilis enim est amoris proprii quaesitio, quæ cum in spiritu magnum quid non inuenierit, ilicò, imò quasi ordinariè ad fundum, tanquàm ad primum, & indelebile amoris diuini principium, (licet ex originali peccato vitiatum) se recipit, eiq; tam profundè immergit, vt inde ad superiora sese erigere, pro nimis tenui gustu ducat, malitq; crassis sensibilitatibus, & obscuris ponderibus se etiam cum radio onerare, quam subili appetitu spiritus ad superiora respicere, nouamq; cæli regionem inhabitare: atque in ea substantijs separatis conformes actiones producere. & hinc prouenit quod non nulli post statum priuationis, dum sese deberent ab habita pressura absoluere, magis, magisque tenebris inuoluant, & radiofis pressuris concludant aliquot annis: ac de toto ascensu spiritus, quem in hoc statu vnionis explicamus, modicum quid participant. & ideò sicut suffurium istud, in fundo semper aliquid quod amicitiam diuinam redoleat, proferre consuevit; sic vbi in ea radiofa constrictio animaduertitur, ilicò

in spiritu alleuari, & ab habita limitatione in amplitudinem eleuari debet; vt ad operationes, & actiones conformes ad Nunc instans, pertingere valeat: quas tamen hoc loco nondum magnas, aut vitaliter intensas, siue secundum centrum, siue secundum spiritum, affectare debet. quamuis enim hic ignis amoris diuini ardeat, & anima vnum cum Deo effecta sit, vti massa vniuersi pulueris pigmentarij cum igne, eius tamen ardoris natura est, vt magis fumum, quam calorem, & odorem potius, quam saporem excitet. hinc etiam sicut in fundo, ceu voluntatis centro, diuini Boni afficientia; sic in spiritu ipsæ actiones boni, ipsum bonum, & pulchrum renouantes, & fountes resident; & pro actus exercitio, postquam humili reuerentia pia anima se ei prostrauerit, quæ ex nunc se ei per diuinitatis suæ benevolentiam, nouo modo manifestat, per spiritus subtiles intuitus penitiùs videt, quem tanta pietate colit. hinc etiam boni gustus perficitur, quod intellectus gustum, quem voluntas, seu amatiua virtus habet, inspicit, diiudicat, cogitet, recogitetq; & similibus spiritus operationibus quodammodo masticeat, digerat, & in sui nutrimentum conuertat. quanta porrò adhæc consolatio in pia anima subsequatur, constabit ex sequentibus.

Circæ

Circa regionem spiritus aduertitur lumen mysticum.

ARTICVLVS SEPTIMVS.

Paululum cum pertransissem eos, inueni a quem diligit anima mea; ac si diceret, ô pia anima, ad hoc vt dilectum inuenias, in eiusque lumine lumen videas, vnicum est necessarium; vt scilicet inclinationes illas, ad principium amoris in fundo, seu cordis interioritate tendentes, pertranseas, & ad spiritus regionem te erigas; cum hoc loco non amplius per modum fundi; sed spiritus dilatationem, & eleuationem procedendum sit. & idè dicitur paululum cum pertransissem eos, scilicet tractus, qui ad amorem cordis, præsertim crassum aut tristem, inclinant; ilicò inueni quem diligit anima mea, & didici spheram actiuitatis meæ, in qua vnum cum spiritu diuino effici debeo, non in suadi constrictione, sed in spiritus regione, & noui cuiusdam luminis intuitu, Deique subtili memoria consistere.

Contingit enim hic mystico, sicut illi, qui sereno celo nocte obambulat, attentè desiderio alicuius boni abreptus; in tantum, vt se ambulare, & tempus impendere non obseruet, quousq; ad se reuersus, ad lunæ præclarum lumen sese progredi, & securius pedem figere, ac non nihil ea, quæ circa se sunt, aspicere animaduertat. pari, inquam, modo (interea quod viscerosis deside-

rijs ad meliora, licet nondum satis cognita, procedit) tandem ilicò omni dubio sublato, in toto suo habere, & viuere experitur, se ob inhabitantem gratiam diuinam, nullis vnquam futuris temporibus, tam rigidè amplius Dei amicabile præsentia destituendam. quæ quidem certitudo, cum indicibili gaudio contingit illi, cui datum est donum, & nomen nouum quod nemo nouit nisi qui accipit. Vndè etiam cum admirabili gaudio dicit cum psalmista, Domine quantas ostendisti mihi tribulationes, multas, & malas, & conuersus viuificasti me, & de abyssis terræ iterum reduxisti me. nam quia anima mea agonizauit pro sapientia, & venter meus conturbatus est quærendo illam, propterea bonam possidebo possessionem. Vbi ergò pia anima, in spiritus regione lumen mysticum animaduertit, tota, & læta, & admirabunda dicit; paululum cum pertransissem eos, inueni quem diligit anima mea. Vndè etiam pro exercitio actus, & interna fruitione diuinum illud lumen spirituali iucunditate miratur, & mirando veneratur, eique & immorari, & bonitatem illius perscrutari, cum eaque vnum fieri, & appetit, & se vnum cum eo fieri conspicit, maximèque gaudet, prout ex sequentibus constabit. ad quæ etiam sese transferre poterit pia anima, quando maiorem inclinationem ad spiritum, & superiora, quam ad fundum, seu inferiora in sua interioritate animaduertit; siue multum, siue modicum tempus expenderit,

Aa 3 in

in ijs quæ post priuationem in initio vt congruentiori loco de oparatio-
 status vnionis fieri dicta sunt. ceterum nibus statui vnionis proprijs
 priusquam dicamus de ijs, quæ in me- dicendum erit.
 dio & summo vnionis eueniunt, hic

P R A X I S

FORMATIONIS OPERATIONVM
 SEV VERBORVM MYSTICORVM AD EXERCI-
 TIVM ACTVS, PRO STATV VNIONIS PER SPECIES EX-
 pressas ad mensuram doni intellectus supernaturalis.

P A R A P H R A S I S S E X T A.

A *Vris a verba diiudicat, & fauces comedentis saporem.* ac si diceret:
 ô pia anima, sicut in corporalibus non quælibet potentia om-
 nia obiecta; sed quælibet potentia sibi proprium obiectum perci-
 pit; sic quoque, & longè amplius in spiritualibus contingit: ita vt
 intellectus solum videat; sicut auris solummodo audit; & voluntas
 sola directè diligit, sicut solus gustus suaue diiudicat. id quod in sta-
 tu vnionis (qui minora modi supernaturaliter operandi continet)
 quotidiano vsu magis, quam in cæteris omnibus statibus obseruari
 debet. cum enim potentia intellectus, hoc loco vt plurimum, in-
 adæquatè procedat; ita vt initio status vnionis, ab amatiua virtute
 vix tolerari possit: in medio autem amoris oculus constituatur; in
 summo verò, ad sublimia præcedendo amorem quoque eo alliciat;
 oportet cuiuslibet potentia, & status regioni se se accommodare, &
 modo aure spirituali audire, modo autem, quod intellectus viderit,
 voluntatis suauolentia gustare. idque semper per species expres-
 sas, id est, per industriam cooperationis propriæ; quando exercitiū
 actus pro Hic, & Nunc, inchoatur: quod in hoc statu frequentissi-
 mum est. cum enim adhuc rarò in actu perfectæ intelligentiæ my-
 sticus

a Iob. 12.